

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallituksen kehysriihessä säästötoimia kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisella siten, että toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin kolmesta vuodesta yhteen vuoteen. Esitys koskisi kotoutumislain 63 §:n säädettyjä toimeentulotuesta maksettavia korvauksia hyvinvointialueille

Esityksen taloudellisia vaikutuksia käsittelevässä tekstissä todetaan, että julkiseen talouteen säästöä syntyy, mikäli korvausten piirissä olevien henkilöiden toimeentulokiriippuvuutta voidaan vähentää. Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan kotoutumislain (681/2023) mukaisesti panostetaan erityisesti kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuuteen, millä tavoitellaan maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen nopeutumista.

Janakkalan kunta toteaa lausuntonaan, että esitys korvausajan lyhentämisestä ei tule tosiasiallisesti vähentämään toimeentulokiriippuvuutta ao. henkilöiltä. Työllisyystilanteen kehitys, talouden kasvun heikot ennusteet, kotoutumisasiakkaiden koulutukseen pääsyn pullonkaulat ja meneillään olevat merkittävät TE- ja kotoutumispalvelujen uudistukset antavat vahvan näkymän sille, ettei toimeentulokiriippuvuutta kyetä vähentämään tämän kohderyhmän osalta siten, että se nopeuttaisi työllistymistä.

Esitetty muutos asettaa tilapäistä suojelua saavat henkilöt eriarvoiseen asemaan muiden kansainvälistä suojelua saavien rinnalla, mikäli esitys etenee ehdotetun mukaisena. Samalla paine kuntien kotoutumispalveluissa työllistymisen edistämiseksi kasvaa ilman mahdollisuutta panostaa lisäresursseja ensimmäisen vuoden aikana toteutettavaan koulutukseen.

Hallituksen esityksessä mainittua ja tavoiteltua julkisen talouden säästöä ei tule tämän esityksen myötä syntymään. Tilanne tulee olemaan esityksen toteutuessa päinvastainen

Lainsäätäjän tulisi huomioida, että mahdollisuus vaikuttaviin palveluihin, jotka vähentäisivät toimeentulokiriippuvuutta, edellyttäisivät merkittävää lisäpanostusta alkuvaiheen palveluihin, joista esimerkiksi henkilön mahdollisuus koulutukseen on yksi tärkeimmistä. Tällä hetkellä koulutuspaikkoja ei ole riittävästi ja kotoutumisen asiakkaat voivat joutua odottamaan jopa yli vuoden pääsyä opetukseen.

Edellä todetun perusteella Janakkalan kunta ei puolla hallituksen esitystä ao. henkilöryhmien toimeentulotuen korvauksajan lyhentämisestä.

Nivala Maija
Janakkalan kunta

Isotupa-Jalonen Aino-Liisa
Janakkalan kunta - Vs. Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö Pirjo
Alijärvi on lausuntoa jätettäessä vuosilomalla.